

Universitatea Tehnică a Moldovei

CARACTERELE ȘI CONȚINUTUL DREPTULUI DE PROPRIETATE

**Student: Efremov Andrei
Coordonator: Baltaga Ecaterina
doctor în drept,
conferențiar universitar**

Chișinău, 2022

ADNOTARE

Numele, prenumele: Efremov Andrei

Titlu: Caracterele și conținutul dreptului de proprietate

Structura tezei de master. Teza a fost structurată în Introducere, patru capitole divizate în 12 subcapitole fiecare, concluzii și recomandări, bibliografie, anexe.

Cuvinte cheie: proprietate, proprietate publică, proprietate privată, proprietatea statului, proprietatea unităților administrativ-teritoriale, teoria proprietății etc.

Problematica studiului constă în analiza formelor de proprietate publică, privată și intelectuală și fundamentarea științifică a caracterelor juridice și conținutului acestui drept în legislația Republicii Moldova și altor state.

Obiective: identificarea teoretico-doctrinară a proprietății și dreptului de proprietate; analiza reglementărilor a dreptului de proprietate în legislația internațională; examinarea reglementărilor privind dreptul de proprietate în țările europene; dezbateri asupra proprietății publice a statului; analiza domeniului public a unităților administrativ-teritoriale; observații asupra proprietății municipale a Chișinăului; examinarea caracterelor dreptului de proprietate privată; cercetare asupra modalităților de dobândire a dreptului de proprietate privată; analiza conținutului proprietății intelectuale; examinarea specificului dreptului de proprietate industrială și dreptului de autor; elaborarea concluziilor generale.

Metode aplicate la realizarea cercetării. În realizarea tezei au fost utilizate metode generale și speciale, și anume: metoda istorică, aplicată pentru cercetarea originii și evoluției dreptului de proprietate dreptului de proprietate privată și în particular, a dreptului proprietății intelectuale; metoda logică - deducția, inducția, analiza, sinteza etc., utilizată cu scopul de sinteză a opiniilor autorilor de specialitate privind natura juridică a dreptului de proprietate, la determinarea formelor dreptului de proprietate și a criteriilor ce stau la baza acestor delimitări, la specificarea obiectului dreptului de proprietate; metoda comparativă a fost aplicată la compararea actelor normative și doctrinei diferitelor state din domeniu; metoda sistemică aplicată la cercetarea normelor juridice naționale și internaționale de ordin instituțional, material și procedural.

Rezultatul concret obținut: în urma efectuării analizei cadrului juridic al proprietății și dreptului de proprietate a fost elaborată o lucrare unică cu un conținut respectiv, unde s-au cercetat multilateral procedurile de instituire a proprietății din aspect comparativ: la nivel internațional, european și în Republica Moldova, modul de reglementare a asigurărilor în Republica Moldova. Totodată, s-a conturat părerea autorului vis-a-vis de problemele actuale cu care se confruntă dreptul de proprietate publică și privată a statului, unităților administrativ-

teritoriale și municipale din Republica Moldova și oportunitățile de dezvoltare a sectorului de proprietate intelectuală.

ANNOTATION

Name, first name: Efremov Andrei

Title: The characteristics and content of property rights

The structure of the master's thesis. The thesis was structured in Introduction; four chapters divided into 12 subchapters each, conclusions and recommendations, bibliography, appendices.

Keywords: property, public property, private property, state property, property of administrative-territorial units, property theory, etc.

Objectives: theoretical-doctrinal identification of property and property rights; analysis of property right regulations in international legislation; examining the regulations regarding property rights in European countries; debates on the public ownership of the state; analysis of the public domain of administrative-territorial units; observations on the municipal property of Chisinau; examining the characteristics of private property rights; research on the ways of acquiring private property rights; intellectual property content analysis; examination of the specifics of industrial property right and copyright; drawing up general conclusions.

Methods applied to the research. In the realization of the thesis, general and special methods were used, namely: the historical method, applied to the research of the origin and evolution of the right of ownership, the right of private property and, in particular, the right of intellectual property; logical method - deduction, induction, analysis, synthesis, etc., used for the purpose of synthesizing the opinions of specialized authors regarding the legal nature of property rights, determining the forms of property rights and the criteria underlying these delimitations, specifying the object property rights; the comparative method was applied to the comparison of normative acts and the doctrine of different states in the field; the systemic method applied to the research of national and international legal norms of an institutional, material and procedural order.

The concrete result obtained: following the analysis of the legal framework of property and property rights, a unique work was developed with a respective content, where the procedures for establishing property were investigated multilaterally from a comparative aspect: at the international, European and in the Republic level Moldova, the mode of insurance regulation in the Republic of Moldova. At the same time, the author's opinion regarding the current problems faced by the public and private property rights of the state, administrative-

territorial and municipal units of the Republic of Moldova and the opportunities for the development of the intellectual property sector was outlined.

CUPRINS

ADNOTARE	10
LISTA ABREVIERILOR	13
INTRODUCERE	14
1. ABORDARI DOCTRINAR-NORMATIVE A DREPTULUI DE PROPRIETATE	16
1.1. Identificarea teoretico-doctrinară a proprietății și dreptului de proprietate.....	16
1.2. Reglementări ale dreptului de proprietate în legislația internațională.....	19
1.3. Reglementări privind dreptul de proprietate în țările europene.....	24
2. DELIMITĂREA TIPURILOR DE PROPRIETATE	32
2.1. Proprietatea publică a statului.....	32
2.2. Domeniul public a unităților administrativ-teritoriale.....	37
2.3. Proprietatea municipală a capitalei.....	43
3. PROPRIETATEA PRIVATĂ - CATEGORIE JURIDICĂ	49
3.1. Definirea și caracterele dreptului de proprietate privată.....	49
3.2 Modalități derivate de dobândire a dreptului de proprietate privată.....	54
3.3. Modurile originare de dobândire a dreptului de proprietate privată.....	61
4. DREPTUL PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE - CONȚINUT ȘI CARACTER	71
4.1. Conceptul de proprietate intelectuală.....	71
4.2. Dreptul de proprietate industrială.....	77
4.3. Conținutul și caracterele dreptului de autor.....	84
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	88
BIBLIOGRAFIE	90
ANEXE	94

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța tezei. Diferențele conceptuale dintre regimului juridic al proprietății și modalitățile de punere a ei în valoare au constituit – și constituie încă – elementul determinant de fundamentare a sistemelor politice din diferitele țări ale lumii.

Ca categorie complexă, dreptul de proprietate este interpretat în mai multe sensuri ca drept subiectiv real, ca element al ordinii de drept, ca bază a sistemului economic, ca libertate publică.

Dreptul de proprietate publică alături de dreptul de proprietate privată constituie dreptului de proprietate. În consecință, sub aspectul caracterelor sale juridice dreptul de proprietate publică are, pe de o parte, caracterele juridice generale ale dreptului de proprietate și, pe de altă parte, include o serie de trăsături specifice care individualizează regimul juridic al proprietății publice în sensul în care acestea conferă și asigură respectarea afecțiunii bunurilor publice uzului sau interesului public. La rândul său, dreptul de proprietate privată ca drept subiectiv aparține persoanelor fizice, persoanelor juridice, statului și unităților administrativ-teritoriale, asupra oricărui bun, cu excepția celor aflate exclusiv în proprietate publică, bunuri asupra cărora titularul exercită posesiunea, folosința și dispoziția, în putere proprie și în interes propriu, în limitele determinate de lege.

Și, proprietatea intelectuală este un termen utilizat astăzi tot mai frecvent, însă prea puțin conștientizat. Pe acest motiv, administrarea sistemului de protecție a proprietății intelectuale implică o activitate intensă în domeniul reformei legislative și instituționale menite să sprijine procesele de reformare economico-socială a întregii societăți.

Studiu asupra conținutului și caracterilor formelor de proprietate pune accent pe importanța temei cercetate care constă în analiza reglementărilor legislative privind instituția proprietății publice, proprietății private și proprietății intelectuale, în special în legislația Republicii Moldova.

Scopul și obiectivele tezei. Scopul tezei de master constă în analiza formelor de proprietate publică, privată și intelectuală și fundamentarea științifică a caracterelor juridice și conținutului acestui drept în legislația Republicii Moldova și altor state.

În realizare scopului trasat se propune realizarea următoarelor obiective:

- identificarea teoretico-doctrinară a proprietății și dreptului de proprietate;

- analiza reglementărilor dreptului de proprietate în legislația internațională;
- examinarea reglementărilor privind dreptul de proprietate în țările europene;
- dezbateri asupra proprietății publice a statului;
- analiza domeniului public a unităților administrativ-teritoriale;
- observații asupra proprietății municipale a Chișinăului;
- examinarea caracterelor dreptului de proprietate privată;
- cercetare asupra modalităților de dobândire a dreptului de proprietate privată;
- analiza conținutului proprietății intelectuale;
- examinarea specificului dreptului de proprietate industrială și dreptului de autor ;
- elaborarea concluziilor generale.

Metodologia cercetării. În realizarea tezei au fost utilizate metode generale și speciale, și anume: metoda istorică, aplicată pentru cercetarea originii și evoluției dreptului de proprietate dreptului de proprietate privată și în particular, a dreptului proprietății intelectuale; metoda logică - deducția, inducția, analiza, sinteza etc., utilizată cu scopul de sinteză a opiniilor autorilor de specialitate privind natura juridică a dreptului de proprietate, la determinarea formelor dreptului de proprietate și a criteriilor ce stau la baza acestor delimitări, la specificarea obiectului dreptului de proprietate; metoda comparativă a fost aplicată la compararea actelor normative și doctrinei diferitelor state din domeniu; metoda sistemică aplicată la cercetarea normelor juridice naționale și internaționale de ordin instituțional, material și procedural.

Structura compartimentelor tezei. Teza cuprinde: adnotare (în limba română), lista abrevierilor utilizate în teză, introducere, patru capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografia din 78 titluri, declarația privind asumarea răspunderii și anexe.

Conținutul Introducerii la teza de masterat cuprinde ca elemente structurale: importanța și actualitatea temei cercetate, gradul de studiere a temei în literatură de specialitate, scopul și obiectivele tezei, metodologia cercetării, structura compartimentelor tezei.

Capitolul 1 "ABORDARI DOCTRINAR-NORMATIVE A DREPTULUI DE PROPRIETATE" analizează aspectele teoretico-doctrinare privind proprietatea și dreptul de proprietate; reglementările internaționale și europene privind dreptul de proprietate. Se identifică actele normative fundamentale ce legiferează proprietatea și dreptul de proprietate.

Capitolul 2 "DELIMITĂREA TIPURILOR DE PROPRIETATE" – cercetează specificul, conținutul și caracteristicile proprietății publice a statului; determină domeniul public a unităților administrativ-teritoriale; analizează specificul proprietății municipale a or. Chișinău.

Capitolul 3 "PROPRIETATEA PRIVATĂ - CATEGORIE JURIDICĂ" – definește și analizează caracteristicile dreptului de proprietate privată; determină modalitățile originare și derivate de dobândire a dreptului de proprietate privată.

Capitolul 4 "DREPTUL PROPRIETĂȚII INTELLECTUALE - CONȚINUT ȘI CHARACTER" – cercetează conceptul de proprietate intelectuală; identifică caracteristicile dreptului de proprietate industrială și conținutul și caracteristicile dreptului de autor.

Concluziile generale sistematizează principalele idei ale temei cercetate.

BIBLIOGRAFIE

Acte normative internaționale și naționale

1. Declarație Universală Nr. 12 din 10-12-1948 a Drepturilor Omului*. În: Tratatul Internațional Nr. 1 din 30-12-1998 art. 12.
2. Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000. Disponibil: <https://eurlex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:ro:PDF>.
3. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și Libertăților fundamentale. Roma din 4.XI. 1950. https://www.echr.coe.int/documents/convention_ron.pdf.
4. Rezoluția ONU 61/295 din 13 septembrie 2007. Disponibil: https://legal.un.org/avlp/pdf/ha/ga_61-295/ga_61-295_ph_e.pdf
5. Pactul Internațional cu privire la drepturile civile și politice, din 16.12.1966. În: Tratatul Internațional Nr. 1 din 30-12-1998 art. 31.
6. Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, din 16.12.1966. În: Tratatul Internațional Nr. 1 din 30-12-1998 art. 19.
7. Document of the Copenhagen Meeting of the Conference on the Human Dimension of the CSCE din 29 iunie 1990. Disponibil: <https://www.osce.org/files/f/documents/9/c/14304.pdf>.
8. American convention on human rights "Pact of San Jose, Costa Rica". Disponibil: https://www.oas.org/dil/access_to_information_American_Convention_on_Human_Rights.pdf.
9. African (banjul) charter on human and peoples' rights. Adopted 27 June 1981. Disponibil: [file:///C:/Users/User/Downloads/banjul_charter%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/User/Downloads/banjul_charter%20(1).pdf).
10. Convenția din 14 iulie 1967 pentru instituirea Organizației Mondiale a Proprietății Intellectuale. În: Buletinul Oficial nr. 1 din 6 ianuarie 1969. Disponibil: <https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/28728>.
11. Tratatul privind Uniunea Europeană (versiune consolidată). În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 26.10.2012 C 326/15. Disponibil: https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:2bf140bf-a3f8-4ab2-b506-fd71826e6da6.0001.02/DOC_1&format=PDF.
12. Directiva (UE) 2015/2436 a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 2015 de apropiere a legislațiilor statelor membre cu privire la mărci (reformare). În: Jurnalul Oficial al Uniunii Europene din 23.12.2015 L 336/1. Disponibil: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015L2436&from=EN>.
13. Legea fundamentală a Republicii Federale Germania a din 23 mai 1949. Disponibil: <https://constitutii.files.wordpress.com/2013/02/germania.pdf>.
14. Constituția Republicii Franceze din 4 octombrie 1958. Disponibil: <https://constitutii.files.wordpress.com/2013/02/franta.pdf>.

15. Constituția Republicii Italiene din 22 decembrie 1947. Disponibil: https://www.senato.it/sites/default/files/media-documents/COST_ROMENO.pdf.
16. Constituția Regatului Spaniei din 19 martie 1812 (cu modificări). Disponibil: <https://constitutii.files.wordpress.com/2013/01/spania.pdf>.
17. Constituția Republicii Polone din iunie 1997. Disponibil: <https://codex.just.ro/Tari/Download/PL>.
18. Constituția României din 21 noiembrie 1991. Disponibil: <http://www.cdep.ro/pls/dic/site.page?id=339>.
19. Constituției Republicii Moldova din 29 iulie 1994. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.1 din 12.08.1994.
20. Bürgerliches Gesetzbuch din 18.08.1896 (cu modificări ulterioare). Disponibil: <https://www.gesetze-im-internet.de/bgb/>.
21. Codul Civil francez (Version en vigueur au 18 octobre 2022). Disponibil: <https://www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGITEXT000006070721/>.
22. Codul Civil român din 17 iulie 2009 (**republicat**) (actualizat până la data de 4 februarie 2016*). Disponibil: <https://www.codulcivil.ro/>.
23. Codul funciar al Republicii Moldova Nr. 828 din 25.12.1991. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr. 107 din 04-09-2001 art. 817.
24. Cod civil al Republicii Moldova Nr. 1107 din 06-06-2002. În: Monitorul Oficial Nr. 82 86 din 22-06-2002 art. 661. (Modificat prin LP175 din 11.11.21, MO302-306/10.12.21 art.431).
25. Legea nr. 436 din 28.12.2006 privind administrația publică locală. În: Monitorul Oficial Nr. 32-35 din 09-03-2007 art. 116.
26. Legea Nr. 139 din 02-07-2010 privind dreptul de autor și drepturile conexe. În: Monitorul Oficial Nr. 191-193 din 01-10-2010 art. 630.
27. Legea privind protecția invențiilor Nr. 50 din 07.03.2008. În: Monitorul Oficial Nr. 117-119 din 04-07-2008 art. 455.
28. Legea Nr. 344 din 23.12.1994 privind statutul juridic special al Găgăuziei (Gagauz-Yeri) "Găgăuzia (Gagauz-Yeri). În: Monitorul Oficial Nr. 3-4 din 14-01-1995 art. 51.
29. Legea nr. 764-XV din 27-12-2001 privind organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova. În: Monitorul Oficial Nr. 16 din 29-01-2002 art. 53.
30. Legea Nr. 523 din 16-07-1999 cu privire la proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale. În: Monitorul Oficial Nr. 124-125 din 11-11-1999 art. 611.
31. Legii nr.38-XVI din 29.02.2008 privind protecția mărcilor. În: Monitorul Oficial Nr. 99-101 din 06-06-2008 art. 362.
32. Legea Nr. 1530 din 22-06-1993 privind ocrotirea monumentelor*. În: Monitorul Oficial Nr. 15-17 din 02-02-2010 art. 23.
33. Legea cu privire la rechizițiile de bunuri și prestările de servicii în interes public nr. 1384-XV din 11.10.2002. În: Monitorul Oficial Nr. 178-181 din 27-12-2002 art. 1352.
34. Legea Nr. 100 din 07.03.2003 privind modificarea și completarea Legii nr.627-XII din 4 iulie 1991 cu privire la privatizare. În: Monitorul Oficial Nr. 70 din 15-04-2003 art. 310.
35. Lege privind administrarea și deetizarea proprietății publice nr. 121-XVI din 04.05.2007. 29-În: Monitorul Oficial Nr. 90-93 din 29-06-2007 art. 401.
36. Legea cu privire la privatizarea fondului de locuințe nr. 1324-XII din 10.03.93. În: Monitorul Oficial Nr. ed. spec din 27-06-2006 art. 126.

37. Hotărârea Guvernului Nr. 391 din 15.06.2022 cu privire la aprobarea Cadastrului funciar conform situației la 1 ianuarie 2022. În: Monitorul Oficial Nr. 178-184 din 17-06-2022 art. 457.
38. Hotărârea Curții Constituționale cu privire la controlul constituționalității unor prevederi din din Legea nr. 781-XV din 28 decembrie 2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 186-XIV din 6 noiembrie 1998 privind administrația publică locală*. În: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Nr.13 din 14.03.2002 nr.46-48/8.
39. Hotărârea Guvernului cu privire la reevaluarea fondurilor fixe și corectarea rezultatelor evaluării patrimoniului de stat în scopul privatizării, luând în considerare nivelul inflației în anul 1992 nr.118 din 5 martie 1993. În: Monitorul Oficial Nr. 3 din 30-03-1993 art. 79.

Monografii

40. ADAM, Ioan. *Drept civil. Drepturile reale*. București: ALL BECK, 2002. 797 p. ISBN 973-655-206-3.
41. BAIEȘ, Sergiu, ROȘCA, Nicolae. *Drept Civil. Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor*. Vol. II. Chișinău, Cartier juridic, 2005. 275 p. ISBN 9975-780-96-2.
42. BAIEȘU, Aurel, BURUIANĂ, Mihai, EFRIM, Oleg, EȘANU, Nicolae. *Comentariul Codului civil al Republicii Moldova*. Vol. I. Chișinău: Tipografia Centrală, 2006. 1756. ISBN 978-997-578-466-5.
43. BĂLAN, Emil. *Domeniul administrativ*. București: Lumina Lex, 1998. 294 p. ISBN 973-588-843-2.
44. BODOAȘCĂ, Teodor. *Dreptul proprietății intelectuale*. București: Universul Juridic, 2010. 370 p. ISBN 978-973-127-392-1.
45. BENTLY, Lionel, SHERMAN, Brad. *Intellectual Property Law*. 2-nd edition. Oxford University Press Oxford, 2004. 1520 p. ISBN 978-019-876-995-8.
46. BERGEL, Jan-Louis., CIMAMONTI, Sylvie. *Traité de droit civil*. Paris: L.G.D. J. 2000. 804 p. ISBN 978-227-503-879-7.
47. BÎRSAN, Corneliu, PERJU, Pavel, PIVNICERU, Mona-Maria. *Drept civil. Drepturi reale principale*. București, ediția a III-a, 2008. 387 p. ISBN 978-606-27-1485-7.
48. BÎRSAN, Corneliu. *Drept civil. Drepturile reale principale*. București: Humangiu, 2019. 560 p. ISBN 978-606-27-1485-7.
49. BURUIANĂ, Ion. *Protecția europeană a drepturilor omului*. Chișinău: Print-Caro, 2013. 92 p. ISBN 978-9975-56-105-1.
50. CANTACUZINO, Matei. B. *Elementele dreptului civil*. București: All Educational S.A., 1998. 752 p. ISBN 973-9392-25-3.
51. CREANGĂ, Ion. *Drept administrativ*. Vol. 2. Chișinău: Epigra, 2005. 458 p. ISBN 9975-903-67-3.
52. FURDUI, Viorel. *Proprietatea colectivităților locale*. În: Ghidul juridic al alesului local, Chișinău: TISH, 2004. 240 p. ISBN 9975-947-36-0.
53. MATTEI, Ugo, BAIEȘ, Sergiu, ROȘCA, Nicolae. *Principiile fundamentale ale dreptului de proprietate privată*. București: ARC, 2000. 346 p. ISBN 9975-61-147-8.
54. NISTOR, Ionuț. *Istoria ideii de Europa*. IAȘI: Universitatea "Alexandru I. Cuza", 2017. 1692p. ISBN 978-9975-3454-5-3.
55. PALADI, Ion. *Management public*. Chișinău: ASEM, 2009. 375 p. ISBN: 978-9975-75-493-4.
56. POP, Liviu. *Dreptul de proprietate și dezmembrămintele sale*. București: Lumina Lex , 1996. 319 p. ISBN 122-49-4-84-3.

57. POPA, Victor. *Administratia publica locala a Republicii Moldova: comentarii legislative*. Chisinau: Museum, 2000. 352 p. ISBN 9975-906-31-1.
58. PUTTEMANS, Andr ee. *Droits Intellectuelles et Concurrence D loyale*. Bruxelles: Bruylant, 2000. 569 p. ISBN-13 978-2-8027-1364-7.
59. ROȘ, Viorel. *Dreptul proprietății intelectuale*. Curs universitar. București: Global Lex, 2001. 776 p. ISBN 973-99745-3-8.
60. SLAVU, Violeta. *Dreptul proprietatii intelectuale*. București: Hamangiu 2017. 316 p. ISBN 978-606-27-0890-0.
61. TEACĂ, Ilie, CLIMOVA, Alla. *Drept funciar. Dicționar enciclopedic*. Chișinău: UTM, 2012. 252 p. ISBN 978-9975-45-132-1.
62. TOFFLER, Alvin. *Power Shift*. Random House, Inc., New York. 1990. 586 p. ISBN 978-055-340-394-7.
63. UNGUREANU, Ovidiu, MUNTEANU, Camelia, *Tratat de drept civil. Bunurile. Drepturile reale principale*. București: Hamangiu, 2008. 720 p. ISBN 978-973-1836-99-7.
64. ХАРТЛИИ, Т. Keith. *Основы права Европейского Сообщества*. Пер. с англ. М.: Закон и право, ЮНИТИ, 1998. 703 с. ISBN 978-5-91768-236-5.

Contribuții în materialele conferințelor și altor manifestări științifice

65. COJOCARI, Eugenia. Domeniul dreptului privat, necercetat încă în Republica Moldova. În: *Integrare prin cercetare și inovare. Științe sociale. Materialele Conferinței internaționale, Chișinău, 10-11 noiembrie 2014*. Chișinău: CEP USM, 2014. pp.3-6. ISBN 978-172818803-4

Articole științifice

66. BOJINCĂ, Moise. Unele considerații privind dreptul de proprietate publică: definirea și particularitățile acțiunii în revendicare ca mijloc de apărare a acestuia. În: *Analele Universității "Constantin Brâncuși" din Târgu Jiu, Seria Științe Juridice*. nr. 3, 2015, pp.7-18. ISSN 1844-7015.
67. COLESNIC, Inesa. Căile de protecție a invențiilor. În: *Intellectus*. nr. 3, 2014, pp.30-33. ISSN 1857-0496.
68. CORNEA, Sergiu. Regimul juridic al delimitării teritoriilor colectivităților locale. În: *Administrarea publică*. nr.4, 2006, pp.22-31. ISSN 1813-8489.
69. CTITOR, Natalia. Problematika definirii doctrinei a dreptului de proprietate privată: abordare teoretico-practică. În: *Revistă științifico-practică Relații Internaționale Plus*. nr.2, 2016, pp. 170-186. ISSN 1857-4440.
70. GÎSCA, Viorica. Ocupațiunea, ca mod nou de dobândire a proprietății în Republica Moldova. În: *Anual științific*. Vol. VI, Chișinău: Institutul de Relații Internaționale, 2008, pp.267-270. ISSN 1857-1840.
71. MUNTEANU, Svetlana. Protection of geographical indications in the Republic of Moldova. Worldwide Symposium on Geographical Indications, 2009. În: *Intellectus*, nr. 3, 2009, pp. 14-19. ISSN 1857-0496.

Cărți electronice și publicații monografice online

72. BROMLEY, Daniel W. Property relations and economic development: The other land reform. And: *World Development*. Vol. 17. 1989, pp. 867-877. [citat 20.10.2022]. Disponibil: <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/0305750X89900090?via%3Dihub>

73. FLORIAN, Mircea, RUSU, Liviu. *Istoria filosofiei moderne*. Vol. 2, București: Societatea de română de filosofie, 1938. 564 p. [citată 20.10.2022]. Disponibil: <https://www.printrecarti.ro/106569-mircea-florian-liviu-rusu-istoria-filosofiei-moderne-volumul-2-1938.html>.
74. KANT, Immanuel. *Critica rațiunii pure*. București: IRI, 1994. 350 p. ISBN: 973-705-041-x. [citată 22.09.2022]. Disponibil: file:///C:/Users/User/Downloads/IMMANUEL_KANT_CRITICA_RATIUNII_PURE.pdf.
75. LOCKE, John. Al doilea tratat despre cărmuire ; Scrisoare despre toleranță. București: Nemira, 1999. 320 p. ISBN 973-569-329-1. [citată 22.09.2022]. Disponibil: https://bibliotecamm.liophil.ro/mon/al-doilea-tratat-despre-carmuire-scrisoare-despre-toleranta-*-cc95pmkt
76. PREDIGER, Erath. J. *Fundamentele dreptului de proprietate*. [citată 11.09.2022]. Disponibil : <https://doctorate.Ulbsibiu.ro/wp-content/uploads/REZ-ROM-PREDIGER.pdf>.
77. SAVA, Sorica, CIUTACU, Florin. *Drepturile și structurile de proprietate*. Reglementări juridice. Colecția ESEN-2. Integrarea României în Uniunea Europeană. București: Centrul de Informare și Documentare Economică, 115p. [citată 20.10.2022]. Disponibil: http://www.cide.ro/caiet_39.pdf.
78. URS, Iosif R., ANGHENI, Semion. *Drept civil: Drepturile reale. Teoria generală a obligațiilor civile*. București: Ed. Oscar Print, 2001. [citată 20.10.2022]. Disponibil: <https://www.studocu.com/ro/document/universitatea-titu-maiorescu/drept-civil-drepturile-reale/drept-civil-teoria-drepturilor-reale/6978482>